

obraz in razprostiranje jezika, zgodovinski pregled jezika, glasoslovne posebnosti, naglas, oblikoslovje, pregled in karakteristiko narečij.

O knjigi ne morem tu obširneje poročati, samo toliko naj omenim o slovenskem oddelku, da ustreza dosti bolje našim sedanjim zahtevam, kakor dotična poglavja v Mikloš. primerjajoči slovnici. Vendar je tudi v tej knjigi ruskega učenjaka naša slovenščina samo nekako fragmentarski in neenakomerno obdelana; pisatelj ni mogel upotrebiti vsega, kar se je v novjšem času pisalo o našem jeziku. Zato se je tu vrinila tudi marsikatera neljuba pomota. Vobče se pa tu bolje predstavlja zgodovinski razvoj slovenščine, kakor v Mikloš. knjigah, in o slovenskih narečjih je v tej knjigi zbrane še največ podatkov. Še to-le. Tudi Fl. pobija odločno zastarelo mnenje, da je čakavščina pravo pravcato hrvaško, štokavščina pa prvotno le srbsko narečje. Kajkavsko narečje je uvrstil v srbohrvaško skupino. Pri tem mu niso bili toliko merodajni jezikovni razlogi, kolikor etnologične in zgodovinske razmere. Toda o tem se ne more dvomiti, da so pri določevanju vprašanja, je-li kajkavščina sorodnejša s slovenščino ali s sosednjo hrvaščino, edino merodajni jezikovni razlogi. Da so Kajkavci Hrvatje, o tem itak nihče ne dvomi, ker se sami priznavajo za Hrvate, in ker jih z njimi veže večstoletna zgodovina, in mi se jih nismo nikoli lastili, toda drugo in od tega neodvisno vprašanje je o sorodnosti njih narečja z južnoslovenskimi dialektičnimi skupinami. Severni kajkav. govor je sorodnejši s sosednjimi slovensk., južno kajkav. narečje pa s hrv. čakavščino. Tudi Fl. priznava, da prodira in napreduje starobolg. ali macedonska teorija. — To knjigo tedaj lahko priporočamo vsakomu, ki se zanima za slovenščino ali bližnjo jej srbohrvaščino.

Vatroslav Oblak.

Listnica uredništva. Zvonimir: Kakor zadnjič. — Pošiljatelj: »Prošnje umrle«: Nobena izmed Vaših dosedaj nam poslanih pesmi, žal, ne zasluži naziva pesem, ker v nobeni ni bilo najti nič poezije. Smatramo Vas za pametnega moža, pa mislimo, da nam boste hvaležni zaradi naše odkrite izjave. Izkušajte na kakem drugem prosvetnem polju koristiti narodu svojemu. — Božan S: Nerabno. — Notranjec: Kakor zadnjič. — Adolf: Poslali ste nam pač nekaj verzov, toda — nič poezije. Sokolov: Če se ne motimo, smo Vam že zadnjič povedali, da niste brez lirske žile, toda v novih nam poslanih stihotvorih ni najti nikjer prave izvirne, krepke misli; vse je presentimentalno; sentimentalnost pa je — nezrelost. — Ž.: Ne naš »Zvon«, ne nobeden drug književni časopis, kateri sploh ve, kaj je prava umetnost, prava poezija v vezani ali v nevezani besedi — vse eno! — ne bode sprejemal Vaših, kakor sami naivno poudarjate, »konservativnih«(!) pesmi. Kaj je »konservativizem« v politiki, to ne spada v naš nepolitični časopis; konservativizem v umetnosti, v poeziji pa pomenja naravnost propad umetnosti in prave poezije same; to je »contradictio in adjecto«, to je karikatura — konservativna umetnost in poezija je negacija prave božje umetnosti in poezije same. Zgodovina literatur in umetnosti nam to potrjuje. Zajahajte torej svojega Pegaza-evnuha pred kako drugo leposlovno uredništvo, mi ne vemo kaj začeti z njim. Prava umetnost, prava poezija bodi nezavisna, svobodomiselnna in napredna — ali pa je ne bodi! . . .

